

MOKSLO ANT PEČIŲ NENEŠIOSI

Danutė Bindokienė

Taip sako mūsų liaudis, kai kas pareiškia nenorą, mokytis. Kad vaikas ar paauglys nenori lankyti mokyklos — nenaujiena nei tėvams, nei mokytojams, nors lietuvių tauta turi įgimtą veržimąsi į mokslą: „Mokykis, vaikeli, būsi šviesus žmogus...“ Tai tarytum visos tautos motto, diegiamas visų kartų vaikams. Ir svetimuose kraštuose gyvendami, ir okupacijos suvaržymuose, lietuviai vis dėlto pirmiausia rūpinosi siekti mokslo, kuris padeda nuskaidrinti net tamsiausias gyvenimo dienas.

Užsienyje gyvenantys lietuviai tėvai daugiausia pasiūžavimų iš savo vaikų išgirdavo, kai reikėdavo šeštadienių rytais keliauti į lietuvišką mokyklą. Buvo ne viena, deja, šeima, kuri nusileido vaikų užsispyrimams ir paliko juos „pamiegoti, pažiūrėti televizijos, pabendrauti su draugais“... Tai vis priežastys, dėl kurių vaikai nenorėdavo lankyti šeštadieninės, bet galbūt dažniausiai girdėta: „Gyvenant Amerikoje, man lietuvių kalbos tikrai nereikia, iš jos nėra jokios apčiuopiamos naudos“.

Tačiau žmogus nežino savo, ateities. Įžvalgumas ateina, tik prisiminus praeitį. Jau daug kartų girdėjome nusi-

Dail. Petras Rimša prie savo kūrinio "Vargo Mokykla 1863-1904" Lietuvoje. Autorius mirė Kaune 1961 metais

skundimų iš tų pačių vaikų — šiandien jau užaugusių — kad be reikalo tėvai anuomet nusileido ir nevežė į lietuvišką mokyklą. Kai Lietuva siekė nepriklausomybės, kai stoji akistaton su galingiausiu pasaulyje priešu ir laimėjo, kai tuo laimėjimu stebėjosi laisvasis pasaulis, visi lietuvių kilmės žmonės jautė pasididžiavimą, visi norėjo garsiai šaukti: „Ir

aš esu lietuvis!“, o tie, kurie nemokėjo lietuviškai, gailėjosi neišmokę.

Vis daugiau jaunesnės kartos, jau gimusių ir augusių toli nuo tėvų žemės, šiandien vyksta į Lietuvą ir ten ilgesnį laiką pagyvena. Vienus siunčia darbovietės kaip savo atstovus, mokančius lietuvių kalbą, kiti savanoriškai ten keliauja, nes, kaip sakoma,

PERIÓDICO MENSAL MŪSŲ LIETUVA

JORNAL CULTURAL "MŪSŲ LIETUVA"

Atskiro numerio kaina R\$. 1,00
Metinė prenumerata R\$. 20,00
Prenumerata oro paštu R\$. 40,00

Rua Inácio, 671 - Vila Zelina
03142-001 SÃO PAULO, SP - BRASIL
Diretor Resp. Vytautas J. Bacevicius
Redige Equipe Editorial
Fone: 6341-1886 Fax: 6341-3945

E-MAIL: peruksdb@vento.com.br
musu.lietuva@ig.com.br

GARBES LEIDEJAS R\$. 50,00
GARBES PRENUMERATA R\$. 40,00

Užuojautos, sveikinimai, skelbimai (anuncios) už viena skilties (coluna) cm. R\$. 3,00
Straipsnius ir korespondencijas Redakcija tvarko savo nuožiūra.
Pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia Redakcijos ar Leidėjų nuomonę.
Čekius ar pašto perlaidas rašyti PETRAS RUKSYS vardu.

„kraujas tirštesnis už vandeni...“ Vietiniai lietuviai stebisi, kad svečiai iš užsienio neblogai lietuviškai kalba, ir tas teikia atvykusiems pasitenkinimą. „Niekuomet negalvojau, kai reikėjo lankyti šeštadienį, kad praktiškai lietuvių kalba pasinaudosiu!“ — daug kartų nuaidi nusistebėjimas, atmieštas pasididžiavimu.

Nedaug jau tų šeštadienių šiandien Amerikoje, Kanadoje ar kituose pasaulio kraštuose beliko.. Pasikeitė iš esmės gyvenimo sąlygos, iš centrinių telkinių jaunesnės kartos plačiai išsisklaidė. Daugelyje vietovių gyvena tik viena ar saujelė šeimų, daug tų šeimų sukurta ir su nelietuviais. Lituanistinių mokyklų klestėjimo metas tarytum praėjęs,

nors jos dar tvirtai gyvuoja didžiuosiuose miestuose: Čikagoje, Detroite, Los Angeles, Bostone, Clevelande ir galbūt kitur.

Gera, kai mokslo metams užsibaigus, arba po tautinių lietuvių švenčių, kuriose vietiniai mokiniai dalyvauja programose, atsiunčiama lietuviškai spaudai bent nuotraukėlė, tuomet visa lietuviija gali pasidžiaugti, kad mes dar negreit išnyksime, nes turime ir priaugančių kartų. Deja, per mažai mūsųose tautinio pareigingumo ir lituanistinės mokyklos ar jų mokiniai nedaug pagarsinami. O mes norėtume girdėti apie kiekvieną mokyklą, mokyklėlę...

Jeigu lietuviškos mokyklos duoda lietuviukui kalbinės medžiagos pradmenis, tai juos gerokai papildo vasaros stovyklos. Bendraudami, žaisdami, sportuodami ir poilsiaudami su savo kilmės vaikais, stovyklų dalyviai nejučiomis įgauna ir namo parsiveža tvir-

tesnį savo tautinės tapatybės supratimą. Tai investavimas, iš kurio ir jų tėvai, ir lietuvių tauta gauna tikrai gausias palūkanas.

Nutilo klegesys mokyklose, nebeaidi ir šeštadieninėse varpeliai, skelbiantys pamokų pradžią. Rudeniop mūsų spaudoje vėl pasipils pranešimai apie registracijas į lietuviškas mokyklas. Norime tikėti, kad neseniai į šį kraštą atvykusių tėvų vaikai bus patys pirmieji besiregistruojančių eilėse. Deja, praeitis jau parodė, nelabai noriai tas daroma: „Mūsų vaikai kur kas geriau lietuviškai kalba, už čia gimusius, o mokyklose mokslo lygis — menkas. Besimokant lietuviškai, vaikas sunkiau išmoks angliškai, sugadins savo anglišką tarseną. Į Lietuvą vargiai grįšime, o iš lietuvių kalbos užsienyje daug naudos neturėsi. Mes savo vaikus geriau lietuviškai išmokysime, negu mokytojai, kurie kaip reikia lietuviško žodžio ištarti neįstengia...“ Tai naujųjų imigrantų argumentai, kuriuos esame jau ne kartą, 50 metų svetur gyvendami, girdėję. Galbūt kai kas jais ir patikėdavė, bet šiandien žinome, kad jie — tušti burbulai, kurie bematant susprogsta nuo jaunesnės kartos lietuvių teigiamų pasisakymų apie lankytų šeštadienių mokyklų naudą.

**LIETUVIŠKI
LIPINUKAI AUTOMOBILIAMS**
su Lietuvos valstybiniu ženklu
raudona ir juoda spalva.
Turime taip pat trispalvę ir kitų
lipinukų. SIUNČIAME PAŠTU.
Kreiptis į parapijos raštinę.

DICIONÁRIO
PORTUGUÊS - LITUANO
LITUANO - PORTUGUÊS
MŪSŲ LIETUVA

LIETUVOJE

NEBEGALIOS SENI KODAI

"Lietuvos telekomas" š.m. sausio ir vasario mėn. sėkmingai įdiegė naujus Kauno, Panevėžio, Marijampolės ir keliolikos kitų miestų ir rajonų tarpmiestinio ryšio kodus, o Vilniaus telefono numerius, prasidedančius skaitmenimi 2 pakeitė į 21. Kartu buvo įdiegtas ir naujas Vilniaus miesto ir rajono tarpmiestinis kodas 5, kurį reikia rinkti skambinant jiems. Nuo š.m. gegužės 1 d. senieji kodai nebegalioja, du mėnesius nuo tos datos senąjį kodą surinkusiems automatiškai pranešama, kad kodas pakeistas, paaiškinama nauja tvarka. Informaciją apie naujus tarpmiestinio ryšio kodus ir telefono numerius bendrovė teikia nemokamu telefonu 117 ir mokamu telefonu 118.

VĒLIAVOS ĮSTATYMAS

Balandžio 30 d. įsigaliojo įstatymo "Dėl Lietuvos valstybės vėliavos" pataisos. Privatūs asmenys nuo šiol Lietuvos valstybės vėliavą privalės iškelti tik Vasario 16-tąją. Panaikinta buvusi prievolė kelti valstybės vėliavą prie gyvenamųjų bei kitų privačių pastatų vyriausybės nustatytais švenčių dienomis, rašo LGTIC. Tomis dienomis iškelti vėliavą privalės tik valstybinių įstaigų ir organizacijų vadovai, o piliečiai ir privačios įstaigos apie tai patys spręs. Įstatymo pataisų iniciatoriaus liberalo Gintaro Steponavičiaus nuomone, pataisos užtikri-

na žmogaus teisę į privataus elgesio laisvę, taip kaip daroma kitose valstybėse, pvz. JAV, Vokietijoje, Lenkijoje, Vengrijoje, ir kt.

ORGANIZAVO TALKĄ

Balandžio 20 d. Centro sąjunga kvietė visų Lietuvos miestų ir miestelių gyventojus į švaros veiklą "Švarus mano miestas – švari visa Lietuva", rašo LGTIC. Daugelyje Lietuvos savivaldybių buvo tvarkomi parkai, aikštės, miškai, įrengiami poilsio suoleliai bei sodinami medeliai.

Lietuviai nebenori piliečius diskriminuojamo perėjimo laikotarpio

Vilnius, (ELTA). Lietuva ketina atsisakyti prašyto šešerių metų pereinamojo laikotarpio derybiniam skyriuje "Laisvė teikti paslaugas", kadangi derybų metu pasiūlytos Europos Sąjungos sąlygos įteisintų Lietuvos piliečių diskriminavimą.

ELTA primena, kad derybinėje pozicijoje buvo prašoma pereinamojo laikotarpio transporto priemonių savininkų ir valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo sistemos įvedimui iki 2009 metų gruodžio 31 dienos. Praėjusių metų pabaigoje Lietuvai buvo pasiūlyta peržiūrėti prašymą, kadangi jis prieštarauja bendros rinkos principams.

"Darbo grupė, išnagrinėjusi pateiktus Europos Komisijos ekspertų pasiūlymus, nusprendė, jog jie prieštarauja Lietuvos pasiūlymams ir parktiškai neįgyvendinami", - konstatuoja vyriausiasis šalies derybininkas Petras Auštrevičius.

Pasak euroderybininko, EK ekspertų siūloma sistema būtų įgyvendinama tokiu būdu, kad pereinamuoju laikotarpiu, jeigu žala bus padaryta ES gy-

ventojui, jiems draudimo išmokos būtų mokamos pagal ES teisėje numatytas sumas. Tuo tarpu Lietuvos gyventojai gautų mažesnes išmokas. "Tokios sistemos įgyvendinimas būtų akiivaizdus Lietuvos gyventojų diskriminavimo įtvirtinimas norminiuose aktuose. Tokios sistemos įtvirtinimas gali sukelti neigiamą reakciją į patį draudimą, nes tais atvejais, kai autoavarijos metu žala bus padaryta tiek Lietuvos piliečiai, tiek užsieniečiui, jų garantijos gauti visišką žalos atlyginimą bus nevienodos", - teigia P.Auštrevičius, įspėdamas, jog tai gali būti vertinama kaip mokestis už narystę ES.

Tai būtų nenaudinga ir ekonomine prasme, kadangi privalomasis draudimas reiškia, jog transporto priemonių savininkai ir valdytojai pereinamuoju laikotarpiu turės mokėti maksimalias įmokas, numatančias jų galimą įvažiavimą į ES šalis, tačiau, esant draudimui įvykiui šalies viduje, jiems bus išmokama mažesnė draudimo suma nei užsieniečiams pagal ES normas. Kad būtų laiku pasiektos ES direktyvose numatytos draudimo sumos, pagrindinis darbas turi būti atliekamas didinant apsidraudusiųjų skaičių - pasiekus, kad apsidraudusiųjų 2004 metais būtų 80 procentų, iš esmės vidutinis įmokų dydis nesikeistų, o ES normos būtų pasiektos.

Draudimo suma nuostoliams atlyginti išaugtų nuo 30 tūkst. 2002 metais iki 1,840 mln. litų 2004 metais. Draudimo suma turto nuostoliams atlyginti padidėtų nuo 30 tūkst. litų 2002 metais iki 368 tūkst. litų 2004 metais.

Atsisakiusi pereinamojo laikotarpio Lietuva direktyvų reikalavimus turėtų įgyvendinti iki narystės ES pradžios.

*Eltos korespondentė
Rimanta Rutkauskaitė*

DELICIAS MIL ROTISSERIE

Tortas, tortas folhadas, doces, bolos, produtos importados, vinhos e comidas típicas lituanas.

Fazemos cestas típicas lituanas
Rua Mons. Pio Ragazinskas, 17
Vila Zelina - Tel: 6341-3371

ROTISSERIE DO VICTOR LTDA.

Comidas típicas
Salgados em geral
Frituras

Fazemos sob encomenda F. 6341-7094
Rua Monsenhor Pio Ragazinskas, 29 - Vila Zelina
Cep 03141-090 - Sao Paulo - SP

LIETUVIAI PSAULYJE

ANTANAS MOCKUS

Buęs Kolumbijos sostinės universiteto profesorius ir dabartinis sostinės Bogota meras

Lietuvių kilmės Kolumbijos politikas Antanas Mockus, sekmdienį išrinktas Kolumbijos sostinės Bogotos meru.

A. Mockus 1995-1997 metais jau buvo šio septynis milijonus gyventojų turinčio Lotynų Amerikos miesto meru. Jis pirma laiko atsistatydino, kad 1998 dalyvautų Kolumbijos prezidento rinkimuose, tačiau juose patyrė nesėkmę.

Sekmdienį vykusiuose Kolumbijos savivaldybių ir provincijų valdžios rinkimuose, kuriuose buvo renkami maždaug tūkstantis merų ir 12 tūkstančių savivaldybių narių, A. Mockus balotiravosi kaip nepriklausomas kandidatas.

Per rinkimų kampaniją A. Mockus surengė simbolinę Bogotos gyventojų "atsiprašymo" akciją už tai, kad prieš porą metų atsistatydino iš mero posto.

Vilkėdamas kostiumu, jis įbrido į fontaną, o vietos indėnų vadas išpylė jam ant galvos kubilą vandens. Šis veiksmas taip pat turėjo reikšti atsiprašymą už prievartinį indėnų krikštą per ispanų invaziją.

Rinkimuose A. Mockus įveikė pagrindinį varžovą - buvusį Kolumbijos užsienio reikalų ministrą Maria Emma Mejia (Marija Ema Mechija). 48 metų A. Mockus, kuris yra matematikos dėstytojas.

A. Mockaus teigimu, jo pagrindinis tikslas - kad Bogotos gyventojai taptų geresniais piliečiais. Tačiau lietuvių kilmės mero laukia sudėtinga realybė, nes Bogota kenčia nuo transporto kamščių, užterštumo, klestinčių nusikaltėlių ir gausybės pilietinio karo pabėgėlių.

DIDIDŽIOJO PRŪSU SUKILIMO SUKAKTIS

Vilnius, (ELTA).

Didžiojo prūsų sukilimo pradžios 740-ųjų metinių proga daugiau sužinoti apie išnykusią prūsų tautą ir žymiausią sukilimo vadą Herkų Mantą kviečia Lietuvos mokslų akademija. Atminimo vakare penktadienį kalbės Mažosios Lietuvos tarybos vicepirmininkas istorikas dr. Algirdas Matulevičius, istorikas Rimantas Jasas, Herkaus Manto kalbą apžvelgs akademikas Vytautas Mažiulis, koncertuos Mokslų akademijos folkloro ansamblis "Dijūta", praneša ELTA.

Herkus Mantas, šaltiniuose minimas ir Henriko Montės vardu, buvo vienas žymiausių didžiojo 1260-1275 metų prūsų sukilimo prieš Kryžiuočių ordiną vadų. Nors jo gimimo metai nenustatyti, žinoma, kad Mantas kilęs iš Notangos, kur greičiausiai buvusi ir jo pilis. Jaunystėje kryžiuočių paimtas įkaitu, apie dešimt metų gyveno Magdeburge, išėjo riterio mokslus, išmoko vokiškai. Kryžiuočiams pralaimėjus ties Durbe, visos

lietuviškos giminės sukilo prieš susilpnėjusį ordiną. H. Mantas buvo išrinktas Notangos sukilėlių vadu, laimėjo mūšį ties Pokarviais. 1262 m. su kelių gretimų prūsų žemių sukilėliais buvo apgulus Karaliaučiaus pili, per jos šturmą sunkiai sužeistas, bet netrukus vėl vadovavo kautynėms prie Kulmo ir Pamaryje, sumušė ordino kariuomenę prie Labuvos.

Prūsų žemių išsilaisvinimui iš vokiečių ordino valdžios, pasak istorikų, sutrukde sukilimo vadų tarpusavio nesutarimai, neefektyvi pagalba iš Lietuvos, išgyvenusios vidaus karą nužudžius karalių Mindauga.

Po 1263-ųjų kronikininkai labai mažai teuzsimena apie Mantą. Tik 1272 m. jis vėl pasirodė kaip notangėnų vadas, priverstas trauktis nuo stiprėjusios kryžiuočių kariuomenės į pietuose esančius miškus. 1273 m. Mantas su savo negausiais daliniais buvo užkluptas kryžiuočių komtūro, paimtas į nelaisvę ir pakartas. Maždaug tuo pačiu metu žuvo ir kiti prūsų sukilimo vadai. Taigi penkiolika metų vykęs prūsų sukilimas buvo užgniaužtas, o prūsų tauta ir kalba buvo pasmerkta sunykti.

VEŽA DAUGIAU KROVINIŲ

"Lietuvos geležinkeliai" per pirmus tris šių metų mėnesius pervežė 8.5 mln. tonų krovinių, arba 22.2% daugiau negu per 2001 m. pirmąjį ketvirtį, rašo LG-TIC. Bendrovė iš krovinių vežimo gavo 145.9 mln. litų - 16.8% daugiau negu pernai tuo pačiu laikotarpiu. Vežimas į Karaliaučiaus sritį padidėjo 1.8 karto, pasikeitus Rusijos naftos krovinių rinkai, ir sudarė 3.2 mln. litų. Per Klaipėdos uostą vežamų krovinių apimtys sumažėjo 1.3% ir sudarė 2.2 mln. tonų.

MARIA RITA

Eventos

Happy-Hour Debutentes
Casamentos Breakfast
Cocktail Jantares
Rua Santa Beatriz, 65 - Vila Prudente
03153-979 São Paulo-SP F.6341-6031

FELIX RICARDO ANDRUSAITIS

Fisioterapeuta H. C. - USP

Tel.: 6341-5451 Cel.: 9111-4055

Bip: 5188-3838 cod.: 116388

Atualidades da Lituânia

Jonas Jakatanvisky
jjakatan@osite.com.br

Algirdas Brazauskas se casa pela segunda vez

Albina Navickienė registrou, no Cartório de Registro Civil de Švenčionys, o matrimônio do primeiro-ministro Algirdas Brazauskas, 69, com a sua companheira de longa data Kristina Butrimienė, dezesseis anos mais nova e diretora do Hotel Draugystė de Vilnius. Foi uma cerimônia simples no dia 24 de abril. A noiva adotou o sobrenome do marido. Foram homenageados pelos membros do gabinete que a presentearam com flores e uma pintura de Albertas Krajinskas.

Trata-se de segundas núpcias dele e dela. Quanto à sua participação na vida pública, ela disse:

- Eu não me sinto como a outra metade do chefe do governo. Não estou psicologicamente preparada para isso.

Foram vistos pela primeira vez em público, depois do matrimônio, no dia 1º de maio num espetáculo promovido no Palácio dos Esportes e Concertos de Vilnius. Nessa comemoração do dia do trabalho o casal parecia bastante à-vontade.

No governo

O primeiro ministro Algirdas Brazauskas manteve um encontro em Vilnius com um enviado americano. A Embaixada americana fez poucos comentários sobre o encontro que se estendeu também ao Ministro da Economia Petras Cesna e ao Vice-ministro Justas Paleckis. O porta-voz da embaixada salientou que foram conversações particulares que acontecem regularmente. É uma forma de comunicação.

* O governo lançou 400 milhões de Eurobônus para resgate em 10 anos. É o primeiro lançamento dessa natureza pela Lituânia e pelos países bálticos.

* Dois novos presidentes de Estado foram acrescentados à lista dos professores honorários da Universidade Vytautas, O Grande: Valdas Adamkus e o presidente da Letônia Vaira -Vike-Freiberg.

* No dia 4 de maio, em Berlim, o Presidente Valdas Adamkus declarou claramente que:

- Na nossa jornada para a Organização do Tratado do Atlântico Norte, queremos ter de volta o que perdemos há 60 anos, depois que a Europa foi automaticamente decomposta.

O presidente Adamkus que participou dessa conferência internacional sobre segurança e terrorismo, espera que a expansão da NATO resulte em alterações positivas na Europa.

Na política

Um conselho do Partido da Nova União aprovou no dia 27 de abril a idéia de se realizar as eleições presidencial e municipal simultaneamente.

* O congresso do Partido Democrático Nacional Lituano aprovou por unanimidade uma moção para indicar Kazimieras Uoka como o candidato do partido para a eleição presidencial.

* Cerca de dois mil trabalhadores desempregados de Kaunas fizeram uma manifestação no dia 1º de maio. Ouviram discursos que chamavam a atenção do povo para os chefes de Estado. Em seguida marcharam em colunas organizadas pelas ruas da cidade sem causar congestionamento.

* No sábado, dia 4 de maio, houve uma cerimônia solene em Kaunas marcando a cooperação entre as Cidades de Kaunas e Linkoping da Suécia. As delegações assinaram um acordo de auxílio mútuo entre as cidades - cidades irmãs.

* Os parlamentares estão podendo comprar vegetais, como tomates, em uma loja de 25 m² montada no edifício do parlamento, pela metade do preço normal.

Usina Nuclear de Ignalina

De acordo com o LIETUVOS RYTAS do dia 25 de abril, com o fechamento da usina, o preço da eletricidade deveria subir 0,03 litas por kWh. Mas, no caso de a União Européia, EU, não concordar com o programa de ajuda, o kWh deverá subir 0,06 litas. O ministro da economia submeteu um projeto de resolução ao gabinete dos ministros versando sobre a situação dos entendimentos com a UE quanto à assistência para o fechamento da usina.

Quem está de olho na compra da usina é a República da Belarus mas, lembrou Brazauskas, eles ainda devem honrar a dívida de 124 milhões de litas referente à energia de 1998-99. Além do mais, ainda não foi apre-

sentada nenhuma proposta formal por Minsk.

Na saúde pública

No dia 24 de abril quatro marinheiros foram hospitalizados em Klaipėda envenenados por produtos químicos na fragata Žemaitis.

* Espera-se que uma nova onda do HIV deve atingir a Lituânia depois que quatro pessoas morreram contaminadas pelo vírus nas primeiras duas semanas de abril.

* A polícia foi chamada ao Hospital St. Jacob de Vilnius para prender um médico embriagado que queria usar anestésico em uma mulher que já estava descansando na sala de repouso da cirurgia. O médico se recusou a fazer o teste de sangue no hospital, por isso, foi levado para a delegacia onde se confirmou a sua bebedeira.

No esporte

O jogador Ramunas Šiškauskas, 23, do time de basquete Vilnius Lietuvos Rytas renovou o seu contrato por dois anos. Ele pertence ao clube desde 1998. Recusou convites de outros famosos clubes europeus. Preferiu permanecer com o time.

Esse seu time pôs o Grande Ural Perm de joelhos no Palácio de Esportes de Vilnius vencendo-o por 79:74 conquistando a coroa da Liga de Basquetebol da Europa do Norte. Com esse resultado, o técnico Jonas Kazlauskas conquistou o título de melhor técnico da Liga.

* O primeiro campeão olímpico da Lituânia independente Romas Ubaras, que recebeu a medalha de ouro em Barcelona em 1992, deverá, brevemente, deixar o esporte.

* Um dos melhores jogadores de basquetebol, Robertas Javtokas de 22 anos, sofreu um acidente com a sua moto Honda ao tentar ultrapassar um microônibus colidindo com um carro. No dia seguinte, dia 3 de maio ele estava otimista esperando participar do novo campeonato da Liga Lituana de Basquetebol.

No dia-a-dia

A firma "Senukai" providenciou um check-up dos empregados dos seus armazéns para verificar se andam tomando bebidas alcoólicas.

- Sentimo-nos como num campo de concentração. Os portões dos armazéns foram trancados e tivemos que ficar em fila indiana para passarmos por um teste alcoólico. Nunca vimos isso antes, - disse um operário que não quis ser identificado com receio de ser demitido.

Senukai, pertencente a um grupo de Kaunas, grande centro comercial com 22.000 m², foi inaugurado no dia 26

de abril de 2002.

Akropolis, o maior centro comercial da Europa oriental com uma área de 54.000 m² foi inaugurado nesse mesmo dia em Vilnius.

* A Vilnius Prekyba comprou o cine-teatro Lietuva de Vilnius da municipalidade por aproximadamente 7 milhões de litas.

* Algirdas Endriukaitis, um dos que assinaram o Ato da Independência e ativista dos direitos humanos da Chechênia, acusou a atriz Ingeborga Dapkunaitė de contribuir para o genocídio dos chechênios.

* No dia 30 de abril, um bielorusso dirigindo um caminhão colidiu com um poste de metal, uma árvore e quatro automóveis antes de atingir uma parede.

* A empresa de energia elétrica americana El Paso está pretendendo entrar na Lituânia e por isso está de olho na Mžeikiu Nafta.

Notas policiais

Kaunas, a segunda maior cidade, amanhece com o horror de tiroteios. Duas figuras do submundo morreram nos últimos cinco dias.

- *É só o começo*, - afirmam oficiais da polícia. - *Nos próximos dias teremos notícias sobre novas mortes.*

Esses acontecimentos estão relacionados com a morte do líder da quadrilha de criminosos "Daskiniai", que presidia a Federação Lituana de Boxe, Remigijus Daskevičius.

* Muitos dos membros da quadrilha Tulpiniai detidos em Panevėžys acreditam que Kiesius foi morto por causa de dinheiro. Ouviram que ele mantinha um flat secreto em Vilnius onde guardava cerca de 1 milhão de litas.

Depois do assassinato de Gediminas Kiesius, da oil tycoon, os criminosos estão planejando seqüestrar o ex-premier Bronislovas Lubys, presidente da Confederação das Indústrias da Lituânia, tido como o homem mais rico do País.

Ainda segundo o LIETUVOS RYTAS do dia 26 de abril, a fortuna de Lubys é estimada em mais de 250 milhões de litas (US\$65,7 milhões). Ele rebate, alegando ser falsa a informação.

Esse fato veio à tona depois de investigações sobre o assassinato de Kiesius diretor geral da Mžeikiu Nafta, do seu filho e do motorista. Essas informações foram mantidas em segredo por aproximadamente um ano e meio. Os assassinos usaram uniformes da polícia e uma viatura Vento da Volkswagen com insígnia da polícia

DUAS PARTES DE UMA VIDA

Mafalda Gumbrevičius Tupe

No verão há flores por todas as partes. As pessoas aqui costumam cultivar cactus e plantas ornamentais tropicais em casa: por ex.: "comigo ninguém pode", palmeiras, oleandros. Costuma-se dar flores de presente por qualquer ocasião. Até os homens recebem um ramo de flores pela ocasião do seu aniversário.

Já o outono merece toda a atenção dos artistas e poetas. Quem viu os nossos bosques pintados em mil tons diferentes de amarelo e marrom, jamais esquecerá a "bobu vasara" (o verão indiano) e quem foi alguma vez a procura de cogumelos ou a colher frutinhas nos bosques para fazer o célebre "spanguoliu kisielius" para a ceia de Natal, jamais esquecerá o outono lituano (as crenças e tradições poderiam ser tema de outro artigo, pois há muito o que contar).

Como a propaganda soviética, a minha madrinha não mentia quando falava da beleza da Lituânia. Mas, então, por-que é que todos estes brasileiros, argen-tinos,

para atacarem Kiesius. São poucos os criminosos que participaram da operação criminosa que ainda estão vivos.

* Um diretor executivo da cervejaria "Šiauliai Gubernija" foi violentamente acordado pela explosão de uma granada de combate junto à sua residência. A explosão danificou os portões da garagem e parte das instalações elétricas. Ninguém ficou ferido.

* O maníaco assassino rodoviário Kazys Jonaitis deverá ser julgado em maio. O processo consta de 12 volumes que o acusam de assassinar três garotas e ter atentado contra a vida de uma outra jovem.

* Câmbio no dia 14 de maio de 2002: US\$ 1 = 3,7696 litas

Fonte: ramunas.bl@post.omnitel.net
News Clippings from Lithuania News Papers. 29 de abril a 10 de maio de 2002.

Culinária lituana

Pieno padažas

1 šaukštas miltų, 20 g sviesto, 1,5 stiklinės pieno, druskos.

Miltai pakepinami svieste, kol pagels, atskiedžiami pienu ir paskaninami druska, pavirinama 5 min.

Molho de leite

1 colher de farinha, 20 gramas de manteiga, um copo e meio de leite, sal.

Frigir a farinha na manteiga, enquanto amarela, acrescentar o leite e o sal, mexendo. Deixar ferver por 5 minutos.

Para carnes quentes, peixe ou petiscos.

Fonte: Lietuvių Valgiai psl. 132. J. Pauliukonienė. Vilnius Mokslas 1983. Cat. biblioteka Sajunga-Aliança nº L-0372.

(continuação)

uruguayos que aqui chegaram entre 1956-1960, logo foram avisando os seus amigos e parentes escrevendo-lhes: "não deixem o país onde vocês estão"? Por-que é que os nossos pais nunca se perdoaram por nos terem trazido para cá? Se eu respondesse como responde a maioria das pessoas "falta de liber-dade", estaria simplificando demais, porque liberdade nós tínhamos. Liber-dade de trabalhar ou fingir estar trabalhando. Liberdade de viver com o dinheiro ganho com o suor da testa ou ganho fingindo que se está trabalhando ou ainda, ganho revendendo tudo o que se podia apropriar nas fábricas onde se trabalhava. (É que a mentalidade do soviético era a seguinte: "A fábrica não é do povo? Então a fábrica é minha e o que ela produz também. Se é assim, posso vender o produto que fabrico aos meus vizinhos e amigos, pois o mercado nacional não dispõe destes produtos. Assim todos saímos ganhando".).

Liberdade de beber "vodka" durante o trabalho (a "vodka" era baratíssima já que a intenção do governo era embriagar as pessoas, pois os bêbados não pensam e quem não pensa não oferece perigo ao sistema soviético).

O pão preto, o toucinho, a cebola e o pepino azedo, produtos que "acompanhavam" a "vodka" eram super baratos.

Liberdade de pertencer a "nomenklatura" (estes em vez de "vodka" bebiam conhaque e em vez de toucinho comiam caviar a colheradas e anguilas defumadas). Para isto bastava ser membro do Partido Comunista e fazer carreira mentindo e propagando o sistema soviético. Como recompensa eles gozavam de regalias que eram proibidas ao povo, como por exemplo: viajar para o estrangeiro, passar as férias na Crimeia (tudo pago pelo Estado), quartos especiais nos hotéis onde passavam os fins de semana com as suas amantes (os comunistas divorciados eram muito mal vistos pelo partido, mas a ninguém era proibido ter amantes às escondidas). Aliás, quando uma mulher ficava sabendo que o marido tinha algum caso amoroso, a primeira coisa que fazia era dirigir-se ao Partido e ao Sindicato. Estes convocavam uma reunião onde o culpado devia explicar-se e prometer comportar-se dignamente. Muitos perderam o posto por terem sido demais descuidados. Mas cuidar-se era muito fácil, pois tinham a sua disposição salas especiais de banquete longe da vista dos simples mortais nos restaurantes de todas as cidades do país, direito à caça e pesca em reservas, hospitais, policlínicas especiais só para pessoas da sua casta, carro com chofer privado financiado pelo Estado que ficava 24 horas a disposição das suas mulheres para ir ao mercado ou cabeleireiro, etc.

Confesso que muitas vezes aproveitei a amizade de uma jovem, filha de um chefe do governo que tinha parentes no Brasil, para assistir espetáculos de companhias estrangeiras, pois era muito difícil conseguir entradas e estas eram bastante caras. Difícil para mim, mas não para ela. Bastava telefonar 15 minutos antes do começo do espetáculo e dizer: "Sou fulana de tal, filha de fulano. Necessito dois convites para a primeira fila". E lá iam nós. Até entrávamos por uma entrada especial para não se misturar com a gatinha do povo.

Quando eles iam à caça nas reservas, o guarda florestal, avisado a tempo pelos secretários do Partido, preparava os animais a serem caçados e os soltava para que os senhores tivessem o prazer de "caçá-los". Assim a boa caça sempre era garantida. Quanto mais alto era o chefe, maior o animal que ele "caçava". E maior era a festa depois, onde não faltavam mulheres, bebidas estrangeiras e caviar. Estas pessoas faziam parte da lista de pessoas protegidas pelo governo, eram os intocáveis. Eram a nossa "nata", a nossa "aristocracia". Apesar das regalias de reis que tinham, eram corruptos, pois deles dependia ganhar uma casa, ingressar na universidade, obter a licença para comprar um carro sem respeitar a fila (os lituanos ficavam anos e anos a espera para comprar um carro ou conseguir um apartamento estatal), conseguir um bom posto de trabalho, etc. E aproveitavam do posto que ocupavam para proteger parentes e amigos. Era muito importante conhecer alguém da "Nomenklatura", pois através de um se chegava a outro, e isto era garantia para conseguir coisas com as quais os outros mortais nem podiam sonhar.

Liberdade de matricular o seu filho numa creche onde desde os primeiros anos de idade aprendiam que eram netos do Lenin e que a sua pátria era a União Soviética. Havia até uma canção russa que dizia: "O meu endereço não tem rua, nem número, o meu endereço é a União Soviética".

Liberdade para estudar nas escolas superiores onde as disciplinas obrigatórias e principais eram: História do Partido Comunista, História da URSS, Economia Política, Língua e Literatura Russa (em todos os níveis, em todas as escolas, se faziam mais horas de idioma russo que lituano). Todas as aulas, independentemente da disciplina, tanto no jardim de infância como nas escolas secundárias e superiores deviam ter obrigatoriamente um "momento político". Isto é, uns minutos, durante os quais se aproveitava o tema do dia para fazer propaganda do sistema soviético. Por exemplo, nas aulas de francês, os personagens dos diálogos eram Vladimir, Natasha, Masha, Andrei. Não se falava da Torre Eiffel, nem da Catedral de Notre Dame, mas sim da Praça Vermelha, do Kremlin, da Grande Revolução

de Outubro.

Liberdade de ser ou não membro da Juventude Comunista, ou do Partido Comunista. Mas todos sabiam que sem ser membro da Juventude Comunista ou do Partido Comunista nunca chegariam a ingressar na Universidade ou ocupar um posto administrativo importante, isto é, seriam sempre simples mortais. Tínhamos a total liberdade de acesso quase gratuitamente à cultura (teatros, bibliotecas, cines, exposições). Mas, acontece que os livros, os espetáculos, os filmes que nos eram oferecidos eram muito bem selecionados pelo P.C. e passavam uma rigorosa censura por parte do P.C.. Todos tínhamos também o direito de viajar, sempre que fosse dentro da URSS, pois o estrangeiro era a meta dos comunistas ou grupos de turistas muito bem escolhidos que viajavam, acompanhados por agentes da KGB, e que obrigatoriamente deviam estar casados e ter filhos (assim a possibilidade de que eles pedissem asilo político era bem menor).

Para poder fazer parte do grupo turístico deviam apresentar uma carta de recomendação assinada pelo Diretor, pelo Secretário do Partido e pelo Secretário do Sindicato. Nesta carta de recomendação onde vinha explicada toda a sua vida desde o berço até o momento atual, havia uma frase que era indispensável: "Fulano de tal é pessoa de plena confiança, moralmente forte, politicamente madura". Só depois de receber a aprovação do Comitê do Partido e de preencher um formulário onde devia escrever até o lugar onde foram enterrados seus pais, irmãos ou filhos, é que o Comitê de Vistos decidia se ele podia ser incluído na lista de turistas.

Liberdade de professar alguma religião, mas como disse uma vez um sacerdote de Kaunas (os de Vilnius não se atreviam a dizer isto, Kaunas sempre foi mais nacionalista e seus habitantes mais corajosos) a um grupo de turistas portugueses: "não é proibido ir à igreja, mas não se pode ir".

É claro que logo compreendemos que havíamos cometido um erro imperdoável vindo para cá. Tudo começou já na fronteira da Polónia com a Bielorrússia. Fomos obrigados a passar ali três dias, só porque o meu pai tinha no bolso do paletó umas cartas de seus amigos, endereçadas aos parentes e porque haviam encontrado na nossa bagagem um côco. O "hotel" onde fomos hospedados era uma sala enorme com umas vinte camas e quando estávamos deitados ouvíamos um vai e vem de botas de soldados que andavam dia e noite pelos corredores da casa. Finalmente chegamos a um compromisso: rasgar as cartas e abrir o côco, pois duvidavam que fosse uma bomba. Já na Lituânia os problemas também não tardaram em chegar. Começou a faltar dinheiro. Impossível viver com um só salário. Todos os membros da família ti-

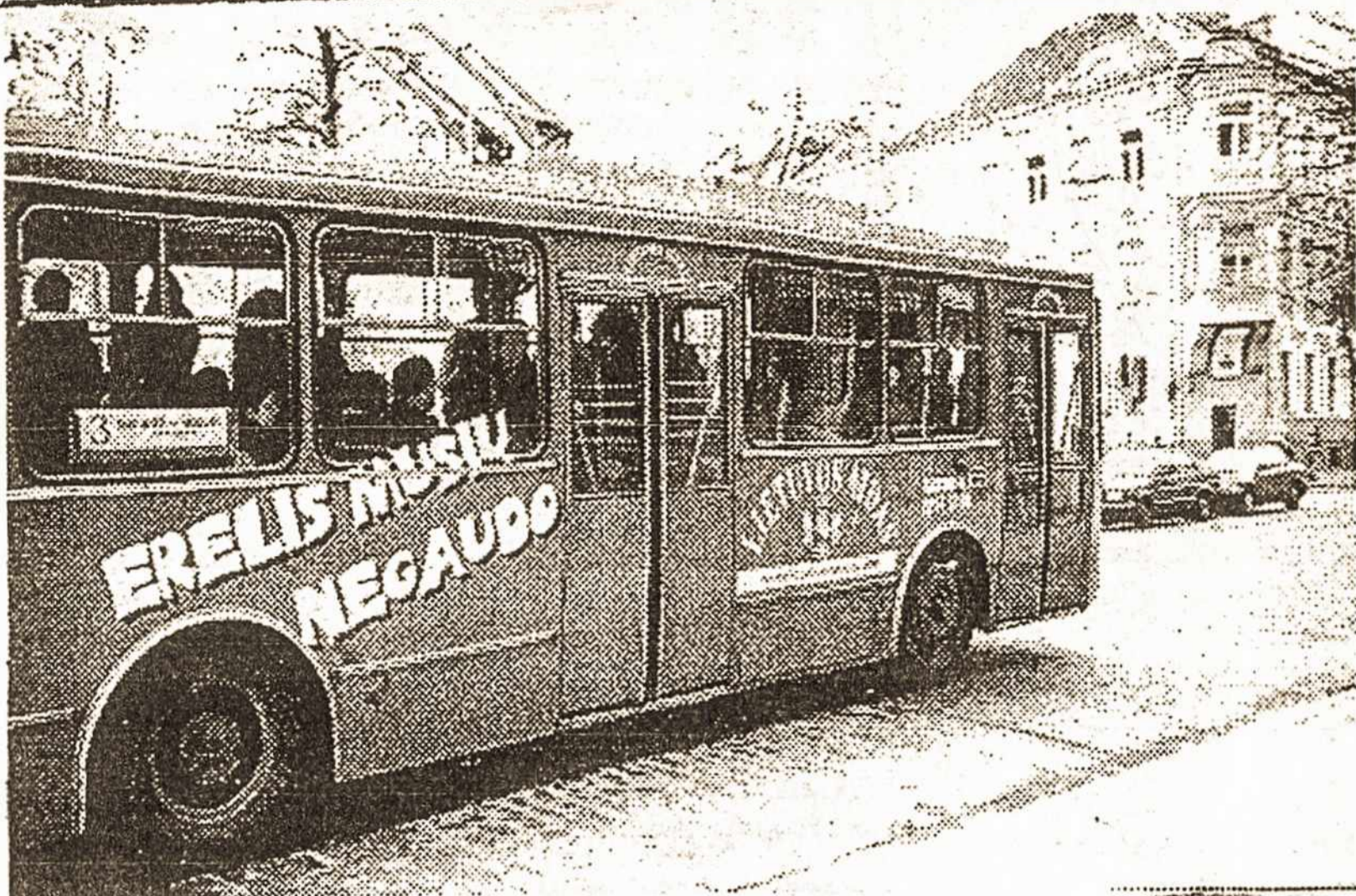
veram que sair para trabalhar e nós, os jovens, estudar à noite. Como os nossos passaportes haviam sido confiscados na fronteira, antes mesmo de entrar na Lituânia, fomos obrigados a tirar o passaporte soviético, pois sem ele não éramos ninguém, isto é, não podíamos nem trabalhar, nem estudar, nem viajar. Da noite para o dia, contra a nossa vontade, passamos a ser "Homus sovieticus". Uma espécie de ser humano que em vez de viver, vegeta. Lembro-me de uma anedota: "Uma mulher vai ter com um veterinário e lhe pergunta: - Doutor, que raça de bicho eu sou?. Me levanto de manhã cedo com as galinhas. Tenho que correr como uma lebre para preparar o café e levar o bebê à creche, o filho do meio à reunião dos netos de Lenin, passar a camisa do filho mais velho porque à tarde há uma reunião da Juventude Comunista. Vou voando como um pássaro ao trabalho. No ônibus me chamam de porca, pois não consigo entrar e a minha gordura atrapalha os passageiros. Trabalho como uma burra. Volto à casa carregada como um boi de carga. Preparo a janta dando voltas na minúscula cozinha, parecendo um esquilo. Chega o meu marido e diz: - "Vaca, o que você fez o dia inteiro que até agora a mesa não está posta?" Como como um leão, pois durante o dia não tive tempo de comer, já que na hora do almoço vou à tinturaria, lavanderia, pagar o aluguel, fico na fila do pão e da farinha, onde me chamam de tudo quanto é nome de bicho porque sempre tento passar a fila para não atrasar no serviço... E quando finalmente exausta como uma tartaruga que participou numa corrida, me deito na cama, o meu marido diz: "Vem pra cá, meu gatinho". A que raça de animal pertence, doutor? E o doutor calmamente e muito aliviado responde: - "Não se preocupe, camarada, você é uma verdadeira mulher soviética". Assim que, como todo "homus sovieticus", o meu irmão foi convocado para servir a grande pátria soviética. Como se negou rotundamente a fazê-lo, foi perseguido durante três anos até que finalmente conseguiu voltar para o Brasil. E isto depois de lutar muito pelo seu sonho e não sem a ajuda de organizações mundiais.

Eu que sempre sonhei estudar medicina, acabei numa escola técnica (nem hoje posso dizer exatamente que escola era, pois não entendia o lituano, só sei que em comparação com o Ginásio São Miguel Arcanjo, parecia o inferno) de onde fugi três meses depois e só depois de passados três anos é que voltei a por os pés numa escola. Sou eu aquela amiga da Sra. Olga que ficou duas horas descalça na neve para ficar doente e ter uma desculpa para não ir à escola. É que a minha mãe não queria nem ouvir um absurdo como este: "Abandonar os estudos, imagine! Mas se foi por isto que viemos para cá... Já não chega que o teu irmão não estuda?"

Mais tarde, como estudante bem aplicada, recebia uma ajuda financeira do Estado para estudar. Esse dinheiro bastava para o almoço na cantina da Universidade e para comprar uma garrafa de vinho nos fins de semana (único divertimento das "chegadas", porque não existiam clubes, nem piscinas, nem outra diversão qualquer, à parte, o cinema onde todos os filmes eram sobre a guerra), nos reuníamos em casa de algum "chegado" para dançar samba e tango. Não gostávamos de ir aos "sokiai", pois éramos mal vistas pelos lituanos, nos chamavam de "amerikonai", nos olhavam como se fôssemos papagaios raros, pois a nossa roupa, o modo de vestir era muito diferente, e depois, não conseguíamos dançar com os rapazes, que antes de entrar na sala de danças tomavam "po 100 gramu ant drasos"/100 gr. de vodka para sentir-se mais corajosos". Mas ao terminar os estudos éramos obrigados a trabalhar três anos na província, enviados pelo Ministério. Só os melhores estudantes, ou os "protegidos" se salvavam do "kaimas".

Quando voltavam de lá, nem todos conseguiam trabalho de acordo com a especialidade e eram obrigados a trabalhar nas fábricas como simples operários. Muitos o faziam com prazer, pois o ordenado era maior que o de um especialista.

Os médicos, engenheiros, juristas, professores universitários eram os mais mal pagos de todos os soviéticos e ainda eram os que nada tinham para roubar e revender. Apesar de que por todas as partes haviam slogans: "Igualdade, União, Fraternidade", havia duas classes bem distintas: a "nomenklatura" e os "trabalhadores". Os que pertenciam à "nomenklatura" não eram muito numerosos. Eram como uma casta. Não estavam tão à vista como os políticos de hoje. Só os conhecíamos de nome e os víamos duas vezes por ano: nas arquibancadas da manifestação de Primeiro de Maio e de Sete de Novembro, o dia da Grande Revolução Socialista de Outubro (aliás, a nossa presença na manifestação era obrigatória, chovesse ou nevasse, com transparentes slogans pró-soviéticos; os que faltavam à demonstração eram chamados à sede do partido para dar explicações.

Os onibus das cidades da Lituania (em maioria articulados) circulam regularmente no horário pré-estabelecido parando em cada ponto. Não tem cobrador e se usa só passe. Todas as paradas são anunciadas pelo altofalante

Eles tinham os melhores apartamentos do país, ao passo que um trabalhador podia entrar na fila para conseguir um apartamento somente se para cada membro da família coubesse menos de nove metros de superfície habitável. O mesmo se passava para conseguir vaucher de férias.

Um professor da Universidade só podia aproveitar das casas de descanso na praia uma vez cada dois ou três anos e somente durante dez dias, num quarto para 2-4 pessoas com cozinha e banheiro e W.C. coletivos, isto é, fora, no quintal, numa casinha à parte. Os "nomenklaturistas" tinham uma suite a sua disposição durante todo o verão, com cozinha e banheiros privados. Falando em W.C., nunca chegamos a compreender porque os lituanos prestavam tão pouca atenção (para não dizer "nenhuma") aos W.C. No "kaimas" era a coisa mais normal do mundo passar a mão num galho de alguma planta (entenda-se: colher algumas folhas, pois papel higiênico não havia) e ir detrás da casa. Durante alguma viagem pelo país, o ônibus parava em qualquer lugar da estrada e o condutor dizia: "Mulheres à direita, homens à esquerda". E o mesmo ritual se repetia aqui também: passar a mão pelo galho e ir detrás de alguma árvore com muito cuidado para não pisar no que não se deve. Ainda hoje os W.C. são o ponto fraco dos lituanos. Foi o que encontramos e ainda mais: começaram a chegar as do-

enças.

O nervosismo, a depressão, o arrependimento, as saudades e a tristeza iam deixando os seus rastros na nossa saúde. Mas não podemos esquecer que para nós a vida era um pouquinho mais fácil, porque éramos "amerikonai". Dispunhamos de alguns privilégios, pois o governo sabia que mantínhamos relações com o Brasil e não podiam permitir que falássemos mal daqui. É que nem sempre podiam controlar as nossas cartas ou elogiar o sistema em nosso nome nos jornais com fotos de toda a família sorrindo de felicidade.

Este "tratamento discriminativo" fez para nós o papel do "amigo da onça", pois os nossos próprios parentes começaram a sentir inveja, e com razão. É fácil compreendê-los: a minha prima ficou à espera de um apartamento (morava num porão) durante trinta anos e faleceu num barracão de madeira sem nenhuma comodidade, até mesmo sem W.C.

Todos os sábados ela vinha a nossa casa para tomar banho. Constantemente tínhamos que responder à pergunta: "Ko jūs čia atvažiate?" ("Por que vocês vieram para cá?"). Esta pergunta nos era feita por parentes e estranhos, no ônibus, no hotel, na casa de descanso, no hospital, na escola, onde quer que fôssemos.

O sobrenome com a terminação masculina logo revelava a nossa origem e despiadamente vinha a pergunta. E por mais que lhes explicássemos, nunca chegaram a entender. Somente agora é que poderiam entendê-lo, mas muitos deles, infelizmente, já faleceram.

(continua próximo número)

E. ALIONIS-IMÓVEIS E ADVOCACIA

Creci 42.877

LOCAÇÃO, VENDAS E ADMINISTRAÇÃO
ADVOCACIA EM GERAL

Sutvarkome dokumentus pardavimai ir
išnuomavimai

Darbo valandos: 8:30 iki 18:00 val.
Galima susitarti skirtinga valanda pagal
pageidavimą visuose patarnavimuose.
Tel.: 6345-5950 e 6345-6302

Lucia M. J. Butrimavicius

Tradutora Pública Juramentada

Tel.: (011)6341-1449

R. Monteiro Soares Filho, 456

V. Zelina, 03142-010 São Paulo-SP

PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ

Šiandien Virginija Grybaitė (PLB Atstovybės Lietuvoje administratore) man atsiuntė gerą žinią apie praėjusį penktadienį, 2002 gegužės 10 d., Vilniuje įvykusias Valdovų rūmų atkūrimo pradžios iškilmes. Tose iškilmėse dalyvavo ir kalbėjo PLB Atstovas Lietuvoje Gabrielius Žemkalnis.

Eltos žinią siunčiu apačioje šio laiško (kurie nenaudojate AOL sistemos, tai turbūt negalėsite išskaičiuoti lietuviškų raidžių) ir per "attachment" (kurį atsidarę, matysite lietuviškas raides).

Malonu, kad šis projektas sekmingai vykdomas. PLB X Seime Vilniuje 200 m. rugpjūčio 15-20 dienomis šiam projektui po diskusijų buvo pritarta. Vykdydama PLB Seimo nutarimą, PLB ji remia, ir ragina visu krastų Bendruomenes nuoširdžiai prisidėti prie šio projekto, ypač įtraukiant jaunimą, lituanistines mokyklas, jaunimo organizacijas.

Projektui remti Lietuvoje buvo įsteigtas Valdovų rūmų paramos fondas - Katedros a. 4, Vilnius, Lietuva (steigėjai iš užsienio yra Kazys Almenas, Vytautas Kamantas, Juozas Kazickas, Edmundas Kulikauskas (ir Lietuvos), Regina Narušienė, Gabrielius Žemkalnis ir Paulius Žygas; steigėjai iš Lietuvos yra vyskupas Jonas Boruta, Eugenijus Jovaiša, Beatricė Kleizaitė-Vasaris, Stanislovas Kuzma, Marcelijus Martinaitis, Saulius Razma, Edmundas Rimša, Gintaras Songaila, Algirdas Vapšys, a. a. monsinjoras Kazys Vasiliauskas, Nijolė Velickienė, Petras Vyšniauskas). Užsienyje aukos telkiamos per Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Fondą (PLB Fondas, PO Box 140796, Grand Rapids MI 49514 USA) atidarytą Valdovų rūmų paramos sąskaitą arba fondą.

Vytautas Kamantas
1107 Pinewood Drive NW
Grand Rapids MI 49544-7969 USA
Tel. 616-791-7333
Fax 616-791-7888
Mobile tel. 616-299-8044
E-mail: kamantas@aol.com
Internet: www.pasauliolb.org

VALDOVŲ RŪMAI

Vilnius, gegužės 10 d. (ELTA). Kiekviena tauta turi jausti atsakomybę už savo dabartį, bet ne mažiau turi jausti atsakomybę ir už savo istoriją, turi palikti tos atsakomybės įrodymą, sakė Premjeras Algirdas Brazauskas penktadienį Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės Valdovų rūmų atkūrimo pradžios iškilmėse, praneša ELTA. Atstatyti Valdovų rūmai, pabrėžė Vilniaus pilių globėjas A. Brazauskas, kaip tik ir bus tas įrodymas, bus paminklas, kuris visiems amžiams bylos apie garbingą mūsų valstybės praeitį. Premjeras dėkojo visiems, kurie ilgus dešimtmečius čia po kruopelytę rinko mūsų istoriją, išnagrinėjo kiekvieną surastą akmenuką. Nesutikdamas su skeptikų abejonėmis, A. Brazauskas autoritetingai pareiškė, kad atkurti Valdovų rūmai bus tikrai geras statinys ir tuo galės įsitikinti kiekvienas - po kelerių metų, po dešimtmečių, po šimtmečių.

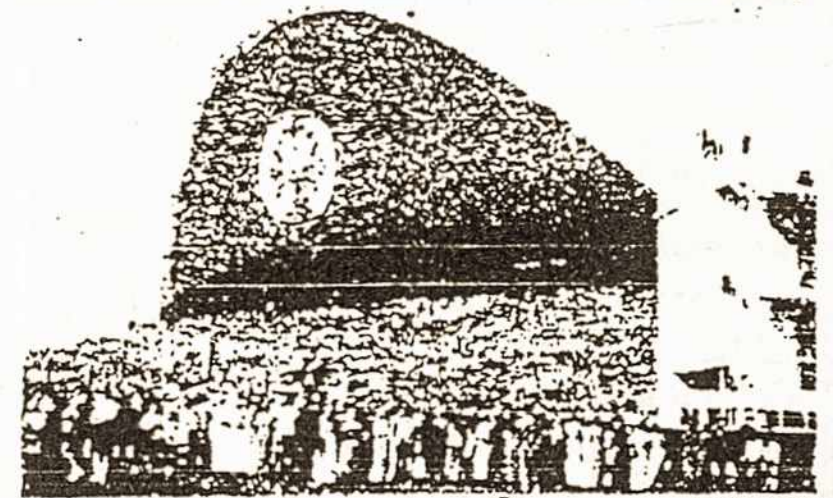
Vilniaus meras Artūras Zuokas pasidžiaugė, kad po ilgų diskusijų pagaliau pavyko sujungti ir modernų, ir romantišką požiūrius ir pradėti Valdovų rūmų atstatymo darbus, kad pagaliau ši svarbiausia šalies sostinės vieta bus sutvarkyta. Švietimo ir mokslo ministras Algirdas Monkevičius Valdovų rūmus pavadino viena iš nuostabiausių Lietuvos mokyklų. Ją lankys kiekvienas vaikas, kiekvienas moksleivis. Jau pats rūmų atkūrimas, pasak ministro, yra nuostabus ugdymo procesas, padedantis kiekvieno vaiko vertybių piramidėje įtvirtinti meilę ir pagarbą savo istorijai.

Valdovų rūmų tyrinėtojų vadovas hab. dr. Vytautas Urbanavičius prisiminė, kad jie čia atėjo plikomis rankomis ir nieko nebūtų pavykę nuveikti, jei nebūtų paramos iš visos Lietuvos, - ir Kultūros ministerijos, ir techniškosios inteligentijos. Valdovų rūmų paramos fondo steigėjų vardų dekodamas visiems aukotojams, Pasaulio lietuvių bendruomenės atstovas Gabrielius Žemkalnis sakė negalintis perskaityti viso sąrašo, nes tai užtruktų taip ilgai, kad nebepavyktų numatytu laiku pradėti atstatymo

darbų. Jis tik pabrėžė, kad nė viena auka nebuvo per maža. Vienas iš pirmųjų tūkstantį dolerių paaukojo profesorius iš JAV Stasys Vanaūnas ir beveik tuo pačiu metu buvo gauta tremtinio iš Barnaūlo Bonaventūro Verbicko vieno dolerio auka. Hiutenfeldo Vasario 16-osios gimnazijos mokiniai sudėjo Valdovų rūmams po vieną markę, Kauno moksleiviai - maironiečių draugijos nariai surinko 515 litų. Tai - jaudinančiai didelės aukos, sakė G. Žemkalnis, reikšdamas padėką ne tik tiems, kurie aukojo pinigus, bet ir tiems, kurie aukojo savo darbą ir laiką, statybines medžiagas, paslaugas. Jis dėkojo visiems ir už Valdovų rūmų atkūrimo idėjos palaikymą, sakė tikis, kad ateityje parama dar labiau didės ir atkurti Valdovų rūmai, monsinjoro K. Vasiliausko žodžiais, tikrai taps visos tautos rūmais.

Lietuvos dailės muziejaus direktorius Romualdas Budrys pabrėžė, kad atkurtų rūmų erdvėje bus sutelktos pačios svarbiausios šalies istorijos ir kultūros vertybės, valstybingumo ženklai. Atstatyti Valdovų rūmai, sakė jis, susigražins visą buvusią savo didybę, taps svarbiausia mūsų valstybės vieta, kokia buvo nuo tryliktojo amžiaus. Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės Valdovų rūmų atkūrimo pradžios aktas su Vilniaus pilių globėju, kadenciją baigusio Prezidento Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko Algirdo Mykolo Brazausko parašu ir šiai progai skirtas Justino Marcinkevičiaus eilėraštis "Lietuva", įdėti į metalo kapsulę, buvo įbetonuoti aštuonių metrų gylyje į pirmąjį atstatomų rūmų poli.

NAUJA VAIZDAJUOSTĖ

DAIŪ ŠVENTĖ '98

GRAŽI PASKUTINĖS DAIŪ
ŠVENTĖS VAIZDAJUOSTĖ
Užsisakykite tel.: 6341-1886

TARP AFRIKOS IR LIETUVOS

Mieli bičuliai,

Sveikinuus ir su džiaugsmu pranesu, kad jau senai svajotoji jaunimo sodyba pradėjo tapti tikrove ant atgautos mano senelio žemės! Kur pavasarį tebebuvo rapsų laukas dabar stovi 8 dailus mediniai namukai. Vasara ten jau vyko pirmoji jaunimo stovykla: dalyvavo jaunimas iš Lietuvos, Lenkijos, Vokietijos ir Ruandos. Nors kultūros labai skirtingos, bet sugyvenimas buvo puikus ir praturtinantis; dalyvavo ir artimos apylinkės jaunimas. Visi stovyklautojai mielai prisidejo prie aplinkos sutvarkymo ir rudenį lietuviukai buvo sugrįžę sodinti medžių. Visą stovyklos organizaciją ir programą tvarkė Kaune susikūrusios "Saviugdos" klubo organizacija.

Jiems ir pavesta visa ši sovyklavietė. Jie jau prieš keletą metų priėmė ideją ir ją vykdo, kada jaunimas turi rūpintis kitu jaunimu, reikalingu pagalbos. Norima, kad jaunimas toje sodyboje jaustusi tikrai kaip namie. Tai buvo galima jausti visos stovyklos metu. Planuojamas taip pat ekologinis ūkis bei sklypeliai tiems tautiečiams, kurie norėtų leisti gyvenimo dienas arti jaunimo.

Tuos namelius finansavo Vokietijos (Bavarijos) televizija, gi dabar Viena Pietų Vokietijos grupė "Freundeskreis Lituaenhilfe" tęsia organizuoti ir telkti pagalbą ateities užsimojimams. Rugpiucio pradžioje tos organizacijos delegacija atvyko į Žemaitiją ir kartu su stambia auka atvežė mums dovanai du vartotus automobilius, prikrautus naudingais daiktais, reikalingais įsikurimui.

Nuolatiniai dabar tem gyvena mano pusbrolis po 50 metu Sibiro

patirties. Gi nuo ateinančių metų ten jau pastoviai apsigyvens pirmieji auklėtojai ir globos reikalingas jaunimas, dėl kurio ta sodyba kuriama. Vietinė spauda ir televizija atkreipė dėmesį, kaip ir tautiečiai domėjosi ir lankydamo jaunimo sodybą, sunešdami vaisių ir visokių gėrybių. Vieną dieną moteriškė iš Kauno atvežė vienos poetės labai stambia auka. Tai buvo jos mirusios sesers auka jaunimui; dar pridėjo auksinį kryželį. Iš Klaipėdos atsirado norinčių pagelbėti ir padėjo pinigais ir daiktais.

Tad Afrika palikta? Bučiau neatsakomingas palikti iš karto tuos keletą šimtų našlaitelių jų likimui, nors dabar didesnis dėmesys skiriamos užsimojimui Lietuvoje. Ir mano 86 metų mamytė žilgalvė tikisi dar išvysti bočių žemę ir bent dalinai atstatytą senelio sodybą... Ji daug prisidejo prie jaunimo sodybos pastatymo Ruandoje ir net po baisaus genocido nuvyko į Ruandą ir padėjo nelengvame atstatyme. Šiuo metu jaunimo sodyba Ruandoje labai gerai aprūpinta ir gyvenimas tem rieda giedriai ir savistoviai: vietiniai auklėtojai puikiai susitvarko. Dienotvarkė tem eina pagal saulės ritmą, nes gyvenama po pusiauju ir kasdien, per visus metus, saulė kyla šeštą ryto ir leidžiasi šešą vakaro. 7.00 val. Prasideda darbai arba skubama į mokyklas; nuo 12.00 iki 2.00 val. poilsis, nes per karštą, nuo 4.00 val. Žaidimai ir sportas. Mūsų puošnioje koplytėlėje vyksta pamaldos sekmadieniais ir keletą kartų savaitės bėgyje. Mažieji vaikai lanko darželį, kiti pradines mokyklas, apie 40 lanko gimnaziją ir 3au universitete. Kokia šito jaunimo, didele dalimi našaičių ateitis? Būtų be abejo šviesi ir užtikrinta, nes yra labai daug geraširdžių žmonių, kurie ištikimai

padeda ir žinau, kad padės.

Gretimame Konge vyksta karas. Net 6 valstybės (Angola, Namibija, Zimbabve, Burundi, Ruanda, Uganda) tem kariauja. Dėl ko? Faktas yra, kad JAV teikia ginklų Ruandai ir Ugandai, gi šitos valstybės parūpina Amerikai labai retą ten Konge randamą mineralą tantalitą, kuris labai reikalingas metalo kietinimui, pavyzdžiui tarpkontinentalinėms raketoms ir erdvės skrydžiams. Tas karas jau per 2 metus pareikalavo 1,7 milijonų gyvybių. Pasaulinėje spaudoje ir televizijoje apie tai neminama (bet buvo gan išsamiai rašyta viename Vokietijos laikraštyje "Welt am Sonntag"-š.m. liepos 9 d.), nes bandoma tai kaip nors nuslėpti. Gi tai įmanoma, jeigu apie 4-5 instancijos kontroliuoja pasaulinę žiniasklaidą.

Zmogiškai žiūrint, padėtis Ruandoje ir daug kur Afrikoje yra beviltiška, nes tas kontinentas vis dar pikta išnaudojamas. Bet reikia tikėtis, kad didelė pažanga technikoje, medicinoje ir tautų suartejime prives ir prie pažangos pasaulinėje politikoje. Bet tų kliučių yra nemažai, nes žmonės daug kur suardo lygsvarą gamtoje, yra nemažai įtampa kai kurių tautė sugyvenime, dideja įtampa su Islamo grupuotėmis ir šalimis: kai kur, kaip Sudane, Pakistane, Rytų Timore krikščionys žiauriai persekiojami, net žudomi. Nelengva su šitomis priešingumo gresmemis susidoroti ir drąsia krikščioniska dvasia atsakyti į brutalią jėgą nebrutaliomis priemonėmis. Tai yra nuginkluoti ginkluotuosius be ginklų. Tai gali skambėti kaip naivi fantazija, bet Kristus prašo kiekvieno mūsų tikėti jo meilės jėga ir pagal ją tvarkyti mūsų sugyvenimą šioje nuostabioje žemėje.

Kun. Hemanans Sulcas

SERRALHARIA MAGILA

Fabrica-se Conserta-se: Portas Onduladas - Portões - Grades e

Vitraux

MAGILA & CIA LTDA

Bons servicos prestados desde 1955

Rua Gradau, 313(Prédio Próprio)

Vila Bela - São Paulo - SP

Fone: 6341-1817

AULAS DE LITUANO

NA CASA DA JUVENTUDE

VILA ZELINA

administradas por

Lucia Jodelis Butrimavicius

toda terça feira de 19:30 até 21hs

Fone: 6341-1449

VIRTINIAI

Varios sabores:

carne - queijos -

batata - calabresa

SONIA - Fone: 6341-5534

IVONE - Fone: 6965-3586

MŪSŲ ŽINIOS

ŠV. JUOZAPO KERMOŠIUS

Nors kiek pavėluotai, vistik norime parašyti šį tą apie praėjusį mšv. Juozapo kermošių. Siemet tradicinis šv. Juozapo kermošius vyko tris savaitgalius ir gražiai praėjo bei davė gerą pelną.

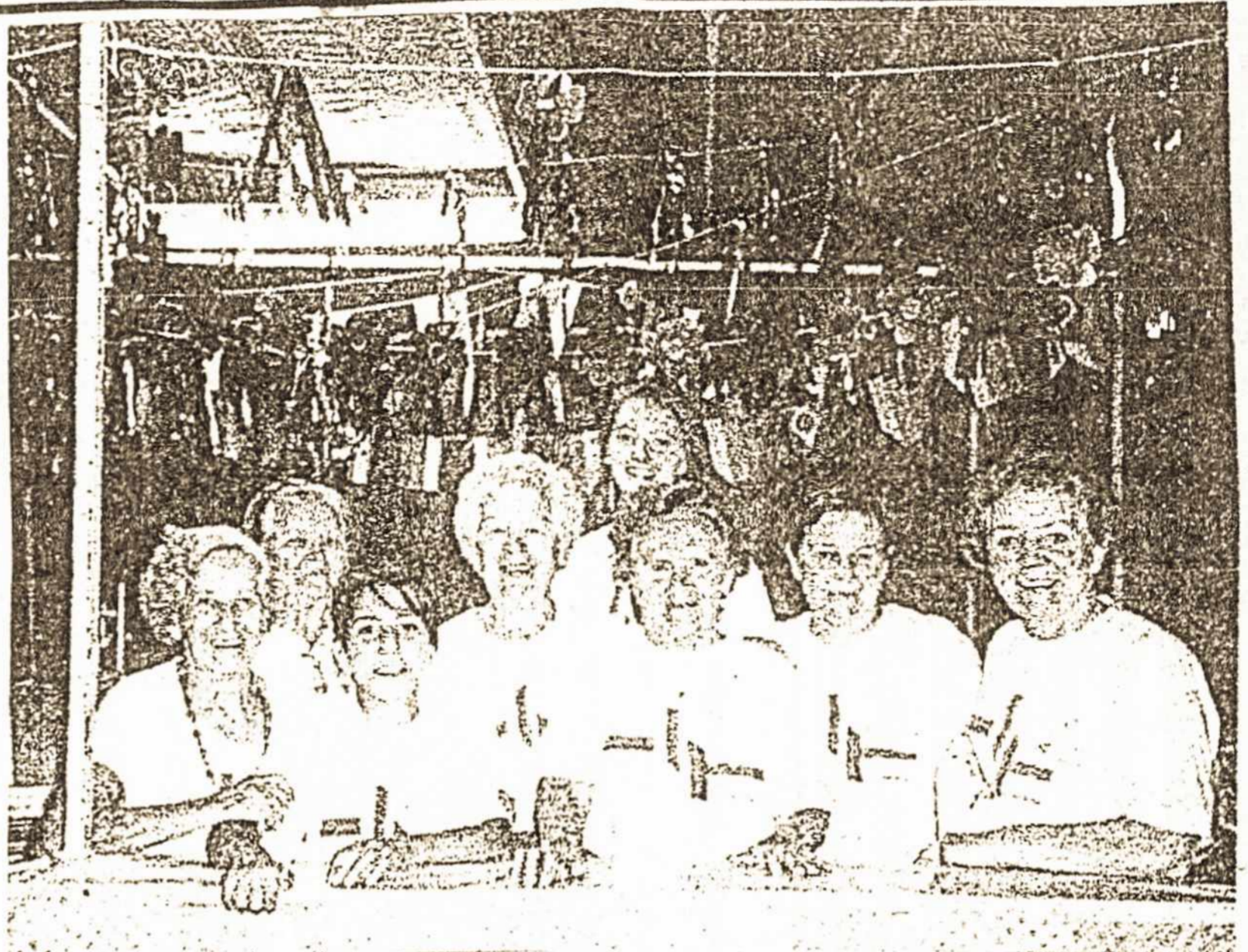
Veikė įvairios "barakos"-pavilionai. Lietuvių paviljonas buvo toj pačioj vietoj kaip pernai ir darbininkai buvo tie patys, nes neįstengiam surasti jaunesnių jėgų nelengvam darbui.

Mūsų valgiai buvo pagal seną tradiciją: košelienu, kugelis, virtiniai, silkutės, agurkai, rauginti kopūstai su dešrelėm, aussytės, pyragai ir krupnikas.

Lietuvių "barakai" vadovavo Angelina Dirsyė Tatarūnienė ir jai talkininkavo Jadvyga Stoknienė, Vera Medveder, Aldona Balionytė Gonçalves, Ana Dirsyte Coralon, Birutė Gervetauskienė, Elena Zizienė, Regina ir Sofija Šukevičiūtės, Aldona Bareišienė, Helena Mendo, Vanda Vosylienė, Marytė Aleknavičiūtė, Birutė Bagdžienė, Laima Adamavičienė, Ana Paula Tatarūnaitė Di Gregorio, Eugenija ir Vytautas Bacevičiai. Prisidėjo taip pat ir jaunimas: Eric ir Vivian Rechenberg, Karen, Katerina ir Karina Sanches, Taina ir Tamara Greičiūtės, Debora Vargas Borgiani, Guilherme ir July Bendoraitytė.

Angelina D. Tatarūnienė ne tik vadovavo visiems darbams, bet taip pat prisidėjo su įvairiom prekėm-maistu. Izabelė Seliokienė padovanojo maišą bulvių, Jadvyga Stoknienė 6 šokolado pyragus, Marcelė Ydienė ir Nastazija Puodžiūnienė didelį pyragą. Kun. Petras Rukšys prisidėjo su krupniku. Audris P. Tatarūnas padovanojo 5 varous frizerius.

Buvo įdėta daug darbo per tris savaitgalius, bet apsimokėjo, nes mūsų "barakas" davė 4.380 realų pelno.

Dalis kermošiaus darbuotojų. Iš kairės: Jadvyga Stoknienė, Birutė Bagdžienė, Katerina, Helena Mendo, Tamara Tais, Elena Zizienė, Vanda Vosylienė ir Eugenija Bacevičienė

MŪSŲ MIRUSIEJI

Marija Bajorinienė mirė balandžio 2 dieną Parque das Nações, Sto. André priemiestyje tu-tėdama 98 metus. Tikimės gauti daugiau žinių nekrologui.

JANINA DRAUGELIENĖ mirė gegužės 5 dieną turėdama 76 metus. Velionė buvo gimusi Kaune 1925 m. rugsėjo 22 d. Prano ir Sofijos Fedosaitės Palionių šeimoje. 1943 m. ištekėjo už Romualdo Algimanto Idikos, bet po kelių mėnesių turėjo palikti Lietuvą ir pasitrukti į Vokietiją bėgant nuo rusų kariuomenės sugrįžimo.

Vokietijoje Algimantas Idika

turėjo dirbti vokiečių kariuomenėi ir žuvo prieš karo pabaigą. Vokietijoje gimė sūnus Ramutis.

Janina Idikienė su sūnum atvyko Brazilijon 1949 m. Čia ištekėjo už Vytauto Draugelio ir apsigyveno Utingoj, Sto. André priemiestyje. Janina ir Vytautas Draugeliai užaugino dukrą Aurorą Ritą ir sūnų Eliziejų.

Janina visą gyvenimą buvo silpnos sveikatos ir paskutiniaisiais metais turėjo nemažai kentėti. Buvo palaidota Curuça kapinėse Sto. André. Laidojimo apeigas atliko kun. Petras Rukšys. 7-tos dienos Mišios buvo sekmadienį, gegužės 12 dieną Šv. Juozapo parapijos bažnyčioje, Vila Zelinoj.

Viešpats, išlaisvinęs savo dukrą iš žemiškų vargų, teduoda jai amžiną linksmębs danguje.

LIETUVOS RESPUBLIKOS
GENERALINIS KONSULATAS
SAN PAULYJE

Consulado Geral da Republica
da Lituania em São Paulo

JONAS VALAVIČIUS
Consul Honorário

Rua Manuel Pereira Guimarães, 87
Santo Amaro

04722-030 SAO PAULO - SP
Tel.: 5681-9658 Fax: 5521-4182
E-MAIL: litucons@uol.com.br
Expediente: 14:00 às 17:00 hs.

LIETUVIŠKOS SPAUDOS RĖMĖJAI
YRA SAVO TAUTOS GYNĖJAI

MŪSŲ ŽINIOS

DIEVO KŪNO ŠVENTĖ

Šv. Juozapo parapijoj, Vila Zelinoj, kiekvienais metais būdavo lietuviškos pamaldos per Dievo Kūno šventę.

Praeitame ML-vos numeryje buvo rašoma, kad lietuviškos Dievo Kūno Mišios bus ketvirtadienį, gegužės 30 dieną, tikrai valanda buvo suklysta. Turėjo būti parašyta 11:00 val.

Kviečiame parapiečius ir toliau gyvenančius tautiečius šioje šventėje gausiai dalyvauti.

LIETUVOS GENOCIDO PRISIMINIMAS

Lietuviai, išsisklaidę po visą pasaulį, kasmet prisimena mūsų tautos tragediją: rusų kariuomenės Lietuvos okupaciją ir tautos naikinimą trėmimais į Sibirą.

Siemet prisiminsime birželio 14-tosios ir kitus trėmimus į Sibirą sekmadienį, birželio 16 dieną su Mišiom 11 val. Šv. Juozapo parapijos bažnyčioj, Vila Zelinoj. Po Mišių, ten pat bažnyčioj, bus trumpas minėjimas.

Kviečiame visus tautiečius kuo skaitlingiau dalyvauti ir pagerbti mūsų tautos kankinius.

MOTINOS DIENOS ŠVENTĖ

Pirmą gegužės mėnesio sekmadienį Lietuvoje švenčiama motinos diena. Mūsų parapijoj mes taip pat prisiminėme motinas per lietuviškas pamaldas. Pirmą gegužės mėnesio sekmadienį darome procesiją Marijos garbei su gėlėmis ir vainikuojame Marijos statulą. Šį sekmadienį Sandra Mikalauskaitė Petroff, Danutė Braslauskaitė, Ana Pau-

ALP(LKA) 1815
LIETUVOS NACIONALINĖ
MARTYNO MAŽVYDO BIBLIOTEKA

HELENA BUITVIDAITĖ

mamos Magdalenos mirties metinių proga(V.30d)
Nuoširdus ačiū Helenai už paramą mūsų spaudai
ir pagarbiai prisimename mielą Magdalena.

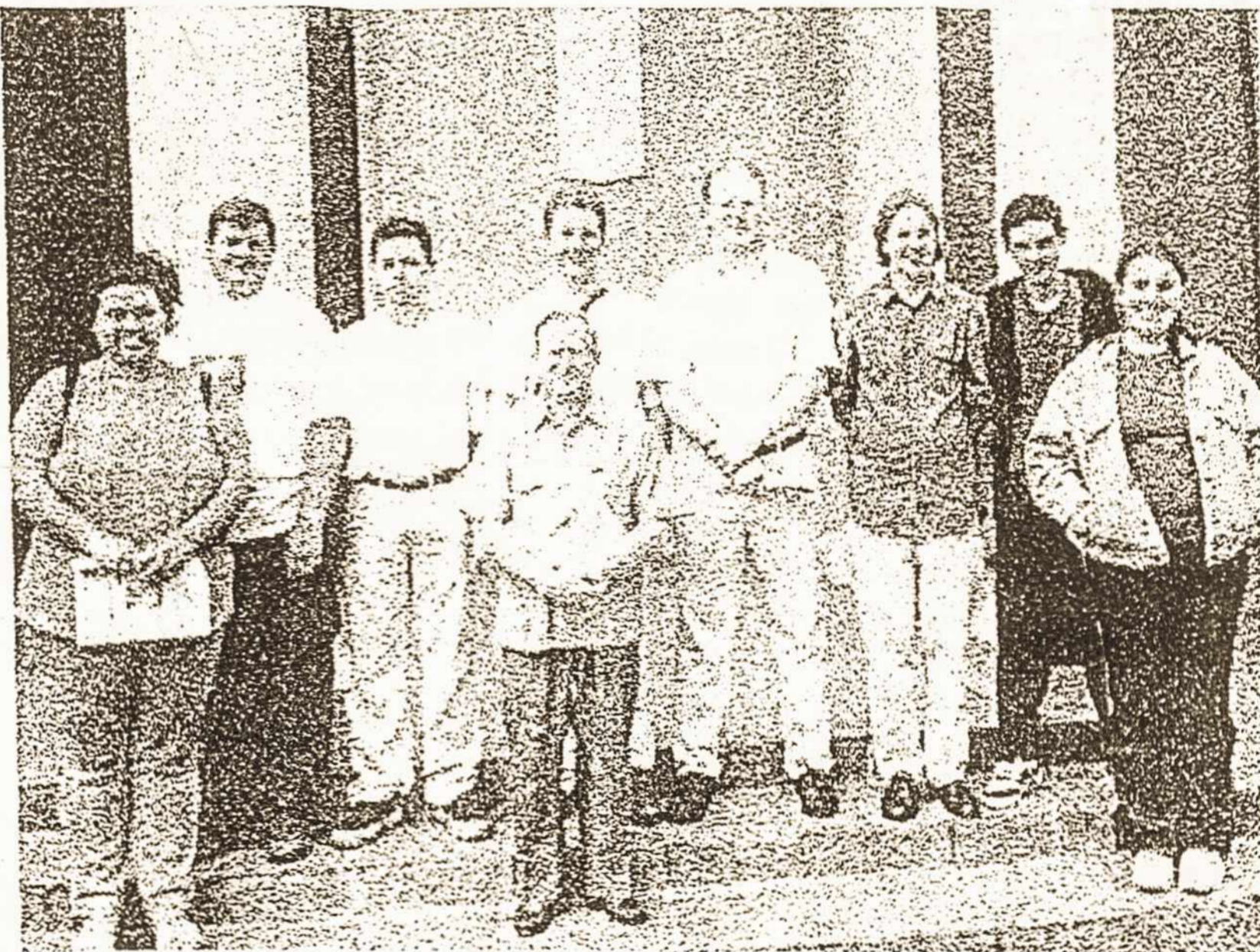
Redakcija ir administracija

la Tatarūnaitė ir Aline Ramaciato, vilkėdamos tautiniais rūbais, apdovanojo Mišiose dalyvavusias motinas rožėmis.

UŽSIMOKĖJO UŽ ML-LA
Isabel Pansarelli R\$. 50,00

Antanas Baranauskas	R\$. 50,00
Elena Buitvidas	R\$. 50,00
João A. Minkauskas	R\$. 30,00
Sofia Mikalkenas	R\$. 50,00
Rozalija Černiauskas	R\$. 30,00
Aloisio Zarkauskas	R\$. 50,00
Vanda Valiulis	R\$. 50,00

SVEČIAS IŠ AMERIKOS

Vasario mėnesį pas savo pusbrolius Paulių ir Tomą Butrimavičius iš New Jersey – JAV-bių lankėsi Aleksas Meidūnas. Nuotraukoje iš kairės: Julia, Marcio, Leandro, Kun. Petrukas, Paulius, svečias, Tomas, Cristiano ir Camilla

LIETUVOS GEDULO DIENĄ-HOLOKAUSTĄ MINĖSIME SEKMADIENĮ, BIRŽELIO 16 DIENĄ

- 11 Val. MIŠIOS už Lietuvos kankinius ir tremtinius
šv. Juozapo parapijos bažnyčioj, Vila Zelinoj.

- Po Mišių minėjimas toj pačioj bažnyčioj.

VISI SKAITLINGAI DALYVAUKIME